

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/8561-S.26.11944
BAŞVURU NO : 2025/21768
KARAR TARİHİ : 21/05/2026

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI
Adres: ASMALI MESCİT MAH. ORHAN ADLI APAYDIN
SK. NO: 2 BEYOĞLU/İSTANBUL

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ : KARDELEN ATEŞÇİ
Adres: ...

BAŞVURUYA KONU İDARE : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliğinde, avukat-çocuk görüşme odasında kamera kaydı alınarak gizliliğin sağlanmadığı ve çocukların, çocuk dostu olmayan ortamda bekletildiği iddiaları ile kamera kaydının sonlandırılması ve çocuk dostu fiziki koşulların oluşturulması taleplerine ilişkindir

BAŞVURU TARİHİ : 01/12/2025

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza yapılan başvuru dilekçesinde kayıtlı olan hususlarda özetle; Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliği'nde kış aylarında ısıtma sistemlerinin çalışmadığı ve çocukların soğuk ortamlarda bekletildiği; dar, havasız ve çocuk dostu olmayan bir alanda uzun süre tutuldukları; ayrıca avukat-çocuk görüşme odasında kamera kaydı alınarak savunma hakkı ve gizliliğin ihlal edildiği; söz konusu iddialara ilişkin olarak daha önce yapılan başvuruya ilgili idare tarafından yanıt verilmediği ifade ve iddia edilerek; avukat-çocuk görüşme odasında kamera kaydının sonlandırılması; ısıtma sisteminin işler hale getirilmesi ve kış koşullarına uygun fiziksel donanımın sağlanması; çocuk dostu bekleme alanının oluşturulması talebinde bulunmaktadır.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuzun konuya ilişkin bilgi ve belge talep yazısına cevaben, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 18.02.2026 tarih ve E-29367668-61226-2026021811131906337-21222 sayılı yazısında

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticilikurumu@hs01.kep.tr

Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliği'ndeki eksikliklerin çocuk hakları standartları ile uyumlu hale getirilmesi talebiyle Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvuru ile ilgili olarak bilgi belge talebinde bulunulması üzerine uygulayıcı birim olan İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünden alınan yazı ve eklerinde özetle,

2.1. 09.07.2025 tarih ve 2025070911421680079 sayılı yazı ile başvuran tarafından, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'ne hitaben yazılan yazı Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Belge Yönetim ve Koordinasyon Büro Amirliği tarafından bilgi amaçlı Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Büro Amirliği ve Destek Hizmetleri Büro Amirliğine, gereğinin yapılması için ise Çocuk Büro Amirliği'ne gönderildiği, başvuruda belirtilen Çocuk Büro Amirliğindeki usul ve fiziki eksikliklerin giderilmesi ile alakalı yazıda belirtilen hususların gereğinin ivedi olarak yapılmasına rağmen cevap verilmediği anlaşılması üzerine yazıya cevap vermeyen sorumlu personellerle alakalı idari soruşturma başlatıldığı,

2.2. Çocuk Büro Amirliği avukat görüşme odasında bulunan kameranın 09.07.2025 tarih ve 2025070911421680079 sayılı yazıya istinaden Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Büro Amirliği görevlileri tarafından söküldüğü; söküm işlemine ait tutanak ve Çocuk Büro Amirliği içerisinde avukat görüşme odasında kamera bulunmadığı ile alakalı hazırlanan güncel rapor ve konuya ilişkin fotoğrafların ekte sunulduğu,

2.3. Çocuk Büro Amirliğine başvuran Baro Başkanlığının 2025070911421680079 sayılı yazı gelir gelmez Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Büro Amirliği görevlileri tarafından ivedi bir şekilde sökülmüş olan avukat görüşme odasındaki kamera ile ses kaydı yapılmadığı; ilgili polis memurlarının tutmuş olduğu tutanakta görüldüğü üzere büro amirliğinin avukat görüşme odasında kamera bulunmadığı,

2.4. Çocuk Büro Amirliği hizmet binasında bulunan bütün kameraların Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Büro Amirliği tarafından kayıt altında tutularak resmi yazışma yapılmadığı sürece ilgili kayıtların herhangi bir kişi ve/veya kuruluşa izletilmediği; kayıtların 30 gün saklanarak akabinde otomatik olarak silindiği,

2.5. Avukat ve çocuklar görüşmelerinin Ceza Muhakemesi Kanunu madde 154/1: "Şüpheli ve sanık Vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmalara denetime tabi tutulamaz." kapsamında büro amirliği binası içerisinde yer alan avukat görüşme odasında usule uygun şartlarda yapıldığı,

2.6. Büro amirliği evrak arşiv kayıtları incelendiğinde kamera uygulaması ile ilgili şikâyetin sadece İstanbul Baro Başkanlığının 09.07.2025 tarih ve 2025070911421680079 sayılı yazısı ile yapıldığı ve buna istinaden Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Büro Amirliği görevlileri tarafından kameranın söküldüğü ve aksaklığın giderildiği,

2.7. Çocuk Büro Amirliği hizmet binasının, bodrum kat, giriş kat ve 1.kat olmak üzere 3 kattan oluştuğu; hizmet binası içerisinde doğalgazlı ısıtma sisteminin bulunduğu ve son 2 yıllık arşiv kayıtlarında herhangi bir arızanın tespit edilemediği; büro amirliğinin nezarethane, muhafaza odası, ifade alma odası vb. çocukların bulunabileceği alanların petekler vasıtasıyla ısıtıldığı, nezarethanede bulunan çocuklar için nezarethane odalarının önünde bulunan uzun panel petek ve battaniye vasıtasıyla mevcutlu kalmaları durumunda ısınma ihtiyaçlarının karşılandığı, konuya ilişkin İnşaat Emlak Şube Müdürlüğü görevlilerince ısınma kontrolüyle alakalı tutulan tutanak, fotoğraflar ve krokilerin ekte sunulduğu,

2.8. Büro amirliğinde çocukların soğuk havalarda doğalgazlı ısınma sistemine ek olarak battaniye ile ısınmalarının sağlandığı, ayrıca çocukların temel ihtiyaçlarının (yemek, su vb.) büro amirliğinin personeli

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

tarafından Destek Hizmetleri Büro Amirliği vasıtasıyla giderildiği, farklı tarihte konuya ilişkin hazırlanan evrakların sunulduğu,

2.9. Çocuk Büro Amirliğinin 2024 Yılı Kış Teftişi kapsamında 11.01.2025 tarihli hazırlanan teftiş raporu ile İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişliği tarafından hazırlanan rapordan da anlaşılacağı üzere yetkililer tarafından denetlendiği, bahse konu denetimlerde de yer aldığı gibi Fatih Çocuk Büro Amirliği nezarethanesinin; 1 adet girişli ve iki adet bölmeli (4m en x 3m boy x 4m yükseklik ve 4m en x 3m boy x 4m yükseklik) şeklinde olduğu ve Yakalama Göz Altına Alma ve İfade Alma Yönetmeliğine uygun nezarethaneye sahip olduğunun anlaşıldığı,

2.10. Ayrıca Çocuk Büro Amirliğinde geçmiş dönemlerde konuya ilişkin farklı tarihlerde denetlemelerin yapıldığı ve herhangi bir olumsuzluk olmadığı görüldüğü, büro amirliği nezarethanesinde her bir bölümde 3 er çocuğun kalabileceği kadar alan bulunduğu; büro amirliği nezarethane bölümünde yalnızca savcı talimatına istinaden gözaltı kararı verilen çocuklar yine savcı talimatına uygun sürelerde (en fazla 24 (yirmi dört) saat gözaltı süresi) bekletildiği ve bu süre zarfında çocukların temel ihtiyaçlarının görevlilerce ivedilikle karşılandığı, ayrıca büro amirliğinde çocukların kısa süreli bekleyeceği genişletilmiş, havalandırılmalı ve çocuklara uygun bekleyebileceği muhafaza odasının bulunduğu; adli veya işlemler akabinde aile teslimi yapılacak veya yurda teslimi yapılacak çocukların bu alanda bekletildiği; büro amirliği nezarethane ve muhafaza odasının çocukların uygun koşullarda kalabileceği alanlar olduğu, ısınma ve havalandırmaların mevcut olduğu; büro amirliğinde yapılan herhangi bir olumsuzluğun olmadığı tespit edilen denetlemeleri gösteren evrakların ve ilgili alanların fotoğraflarının ekte sunulduğu,

2.11. Büro amirliğinde farklı tarihlerde yapılan denetimlere ait yazışma örneklerinin ve büroda görevli personellerden çocuk polisi temel eğitim kursu ile nezarethanelerde dikkat edilmesi gereken hususlar kursunu alan personelleri gösteren tabloların ekte sunulduğu,

2.12. Büro amirliğinde müdafî ile çocuk şahısların görüşme işlemlerinin; Ceza Muhakemesi Kanunu madde 154/1: 'Şüpheli ve sanık Vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmalara denetime tabi tutulamaz.' ve Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği Madde 21 'Şüpheli veya sanık vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz. Müdafî ile görüşmesinden önce ve görüşmesi sırasında, talebi hâlinde yakalanan kişiye kalem ve kâğıt verilir. Soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla ve yakalanan kişi isterse, vekâletname aranmaksızın en çok üç müdafî ifadede hazır bulunabilir. Her kolluk biriminde görüşme için uygun şartları haiz görüşme odası ayrılır. Maddelerine uygun şekilde gerçekleştirildiği ve personelin dikkat etmesi gereken kuralları içeren Nezarethane Talimatının ekte sunulduğu,

2.13. Başvuran Baro Başkanlığının 09.07.2025 tarih ve 2025070911421680079 sayılı Fatih Çocuk Büro Amirliğindeki fiziki ve usuli eksikliklerin giderilmesi konulu yazısının Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğüne ulaşması akabinde ilçe Emniyet Müdürünün ilgili büro amirliklerine vermiş olduğu yazıda belirtilen eksikliklerin giderilmesi talimatları doğrultusunda, ivedi bir şekilde Avukat Görüşme Odasındaki kameranın Bilgi Teknolojileri Büro Amirliği görevlilerince söküldüğü tutanağın tanzim edildiğinin anlaşıldığı; çocukların geçici bekletildiği muhafaza odasının büyütüldüğü; çocukların rahat oturabileceği, dinlenebileceği yeni koltuklar eklendiği, duvar, zemin, tavanın yenilendiği aydınlatmanın güçlendirildiği yeni havalandırma açıklığı eklenip, daha modern bir görünüm ve çocuklar için daha konforlu bir alan tahsis edildiği; nezarethane bölümünde kış aylarında çocukların soğukta beklediği iddiası üzerine geriye dönük

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

ısıtma sistemi arıza kaydıyla alakalı herhangi bir yazışma yapıp yapılmadığının kontrol edildiği; herhangi bir arızanın gerçekleşmediği peteklerin çalıştığı, İnşaat Emlak Şube Müdürlüğü kadrosunda görevli Makine Mühendisi tarafından ısıtma sisteminin yeniden kontrol edildiği ve herhangi bir olumsuzluk olmadığına dair raporun tanzim edildiği; nezarethanede gözaltına alınan çocukların üşümemeleri için bulunan battaniyelere ilave battaniyelerin temin edildiği; yazıda belirtilen fiziki ve usuli eksikliklerin yazı ulaşır ulaşmaz ilgili birimler tarafından giderildiği hususlarının tespit edildiği, ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

3.1. “Temel hak ve hürriyetlerin niteliği” başlıklı 12’nci maddesinde; “Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.”

3.2. “Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması” başlıklı 13’üncü maddesinde; “Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

3.3. “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17’nci maddesinde; “Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.”

3.4. “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 20’nci maddesinde; “Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.”

3.5. “Ailenin korunması ve çocuk hakları” başlıklı 41’inci maddesinin ikinci fıkrasında; “Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.”

3.6. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinde; “Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir. 2) Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.” 3) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. (4) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”

3.7. “Milletlerarası antlaşmaları uygun bulma” başlıklı 90’uncü maddesinde “Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.(...) Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü antlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır. (...) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.”

4. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesinin;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

4.1. 1'inci maddesinde; “Bu Sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır.”

4.2. Sözleşmenin 3'üncü maddesinde; “1. Kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde, çocuğun yararı temel düşüncedir. [...] 3. Taraf Devletler, çocukların bakımı veya korunmasından sorumlu kurumların, hizmet ve faaliyetlerin özellikle güvenlik, sağlık, personel sayısı ve uygunluğu ve yönetimin yeterliliği açısından, yetkili makamlarca konulan ölçülere uymalarını taahhüt ederler.”

4.3. Sözleşmenin 4'üncü maddesinde; “Taraf Devletler, bu Sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla gereken her türlü yasal, idari ve diğer önlemleri alırlar. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin olarak, Taraf Devletler eldeki kaynaklarını olabildiğince geniş tutarak, gerekirse uluslararası işbirliği çerçevesinde bu tür önlemler alırlar.”

4.4. Sözleşmenin 16'ncı maddesinde; “1. Hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız bir biçimde müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz. 2. Çocuğun bu tür müdahale ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır.”

4.5. Sözleşmenin 37'nci maddesinde; “Taraf Devletler aşağıdaki hususları sağlar: [...] Özgürlüğünden yoksun bırakılan her çocuğa insancıl biçimde ve insan kişiliğinin özünde bulunan saygınlık ve kendi yaşındaki kişilerin gereksinimleri göz önünde tutularak davranılacaktır. Özgürlüğünden yoksun olan her çocuk, kendi yüksek yararı aksini gerektirmedikçe, özellikle yetişkinlerden ayrı tutulacak ve olağanüstü durumlar dışında ailesi ile yazışma ve görüşme yoluyla ilişki kurma hakkına sahip olacaktır. [...]”

5. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun görevi” başlıklı 5'inci maddesinde; “(1) Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir. (2) Ancak; a) Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile resen imzaladığı kararlar ve emirler, b) Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler, c) Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar, ç) Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki faaliyetleri, Kurumun görev alanı dışındadır.”

6. 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun

6.1. “Temel ilkeler” başlıklı 4'üncü maddesinde; “Bu Kanunun uygulanmasında, çocuğun haklarının korunması amacıyla; a) Çocuğun yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarının güvence altına alınması, b) Çocuğun yarar ve esenliğinin gözetilmesi... İlkeleri gözetilir.”

6.2. “Çocuğun gözetilmesinde tutulması” başlıklı 16'ncı maddesinde, “Gözetilmesine alınan çocuklar, kolluğun çocuk biriminde tutulur. (2) Kolluğun çocuk biriminin bulunmadığı yerlerde çocuklar, gözetilmesine alınan yetişkinlerden ayrı bir yerde tutulur.”

6.3. “Kolluğun çocuk birimi” başlıklı 31'inci maddesinde, “Çocuklarla ilgili kolluk görevi, öncelikle kolluğun çocuk birimleri tarafından yerine getirilir. [...] Kolluğun çocuk birimlerindeki personeline, kendi kurumları tarafından çocuk hukuku, çocuk suçluluğunun önlenmesi, çocuk gelişimi ve psikolojisi, sosyal hizmet gibi konularda eğitim verilir. [...]”

7.5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

7.1.“Müdafî ile görüşme” başlıklı154’üncü maddesinde, “(1) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.”

8.Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği’nin;

8.1.“Çocuklarla ilgili özel hüküm” başlıklı 19’uncu maddesinde; “Çocuklar bakımından yakalama ve ifade alma yetkiler aşağıdaki şekilde sınırlandırılmıştır: 3) Müdafî hazır bulundurulmak şartı ile şüpheli çocuğun ifadesi alınır. 4) Kendisinin yararına aykırı olduğu saptanmadığı veya kanunî bir engel bulunmadığı durumlarda ana-babası veya vasisi ifade alınırken hazır bulunabilir. 5) Yetişkinlerden ayrı yerlerde tutulur. 9) Çocuklarla ilgili işlemler mümkün olduğu ölçüde sivil kıyafetli görevliler tarafından yerine getirilir. 10) Çocuklara kelepçe ve benzeri aletler takılamaz. Ancak, zorunlu hâllerde çocuğun kaçmasını, kendisinin veya başkalarının hayat veya beden bütünlükleri bakımından doğabilecek tehlikeleri önlemek için kolluk tarafından gerekli önlemler alınır.

8.2.“Nezarethane ve ifade alma odası” başlıklı 25’inci maddesinde, “Nezarethaneler en az 7 metrekare genişliğinde, 2,5 metre yüksekliğinde ve duvarlar arasında en az 2 metre mesafe olacak şekilde düzenlenir. Yeterli doğal ışıklandırma ve havalandırma imkânları sağlanır. Ancak, şüpheli sayısının çokluğu sebebiyle nezarethane imkânlarının yetersiz olması durumunda, nezarethaneler için öngörülen fizikî şartlara sahip başka yerler de kullanılabilir. Nezarethanelerde gözaltına alınan kişilerin yatmaları ve oturmaları için yeteri kadar sabit ve dayanıklı oturma yerleri bulundurulur. Mevsim ve gözaltı yerlerinin maddî şartları da dikkate alınarak, geceyi gözaltında geçirecek şahıslar için yeterli miktarda battaniye ve yatak temin edilir. Tuvalet, banyo ve temizlik ihtiyaçlarının giderilmesi için gerekli tedbirler alınır. Nezarethane girişine, onaylanmış nezarethane talimatı asılır. İç ve dış emniyeti sağlanmış, özel surette hazırlanmış, teknik donanımlı, bağımsız yerlerin ifade alma odası olarak kullanılmasına özen gösterilir. Mevcut nezarethane ve ifade alma odalarının standartlara uygun hâle getirilmesi bütçe imkânları çerçevesinde sağlanır.”

9. Birleşmiş Milletler Tarafından Kabul Edilen Çocuk Adaletinin İcrasına Dair Birleşmiş Milletler Minimum Standart Kuralları (Pekin Kurulları)’nın;

9.1.“Temel Perspektifler” başlıklı 1’inci maddesinde, “1-1) Üye Devletler, kendi genel çıkarları doğrultusunda, çocukların ve ailelerinin iyiye doğru yönelmeleri için çaba göstermelidir. 1-3) Çocukların refahını arttırmak amacı ile aile, gönüllüler ve diğer toplumsal grupların yanı sıra okullar ile öteki kurumlar da dahil olmak üzere, mümkün olabilen her kaynağın hareket geçirilerek hep birlikte çalışmalarını sağlamak için gerekli özen gösterilmeli; böylece kanuna dayalı müdahaleler olabildiğince azaltılmalı ve kanunla ihtilafa düşün çocuklara etkin, adil ve insanca davranılması amaçlanmalıdır. 1-4) Gençliğin korunması ve toplumsal barış düzeninin sürdürülmesi amacı ile tüm çocuklara, ayrıntılı bir sosyal adalet çerçevesi içinde uygulanacak çocuk adaleti, her devletin ulusal kalkınma sürecinin bir parçası olarak görülmelidir. 1-5) Bu kurallar, her üye devlette o devletin ekonomik, sosyal ve kültürel koşullarına bağlı olarak uygulanır. 1-6) Çocuk adaleti hizmetleri, yöntemleri, yaklaşımları ve bilgileri dahil olmak üzere görevli personelin yetkilerinin güçlendirilmesi amacıyla sistematik olarak geliştirilmeli koordine edilmelidir.”

9.2. “Kuralların Uygulama Alanı ve Kullanılan Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesinde, “[...] 2-2) Bu kuralların amaçları bakımından aşağıdaki tanımlar, üye Devletlerin kendi hukuk sistemlerine uygun olabilecek bir şekilde uygulanır. (a) Bir çocuk, birbirinden farklı hukuk sistemleri içerisinde işleyebileceği bir suçtan ötürü kendisine yetişkinlerden farklı davranılan küçük veya genç kişidir. (b) Bir suç, birbirinden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

farklı hukuk sistemleri içinde kanunen cezalandırılabilen her türlü eylem ve ihmaldir. (c) Bir çocuk suçlu, suç işlediği iddia edilen ya da bir suçu işlediği anlaşılan bir küçük ya da genç bir kişidir. 2-3) Her ulusal yargı sisteminde, aşağıdaki amaçlara ulaşılabilmesi için, özellikle çocuk suçlulara uygulanabilecek kanunlar, kurallar ve düzenlemelerin yapılması ve çocuk adaletinin fonksiyonlarının yerine getirilmesiyle görevli kurum ve kuruluşların oluşturulması için çaba gösterilmelidir. (a) Çocuk suçluların temel hakları korunurken, aynı zamanda her türlü ihtiyaçlarının karşılanması; (b) Toplumun ihtiyaçlarının karşılanması; (c) Bu kuralların tam ve adil bir şekilde uygulanması.”

9.3. “Çocukların hakları” başlıklı 7’nci maddesinde, “7-1) Masumiyet karinesi, suçlamadan haberdar edilme hakkı, susma hakkı, avukatla savunma hakkı, veli ya da vasiyi hazır bulundurma hakkı, tanıklarla yüzleştirilme ve tanıklara çapraz sorgu hakkı, daha üst makama temyiz hakkı gibi temel usuli teminatlar, yargılamanın her aşamasında garanti edilmelidir.”

9.4. “Özel hayatın gizliliğinin korunması” başlıklı 8’inci maddesinde, “8-1) Çocuğun gereksiz yere yayın konusu olması ya da damgalanması gibi zararlara yol açabilecek durumlardan kaçınılması için çocuğun özel yaşamının gizliliğine her aşamada saygı gösterilmelidir. 8-2) Prensipten olarak, çocuk suçlunun kimliğini tanımlayan Hiçbir bilgi yayınlanmamalıdır.”

9.5. “İlk irtibat” başlıklı 10’uncu maddesinde, “1) Bir çocuk gözaltına alınır alınmaz durum derhal ailesi ya da yasal velisi veya vasisine bildirilir. Durumun derhal bildirilmesinin mümkün olmadığı hallerde bu bildirim mümkün olabilen en kısa zamanda yapılır. 10-2) Bir hakim ya da diğer resmi yetkili veya kuruluş, çocuğun serbest bırakılması konusunda vakit geçirmeksizin incelemelidir. 10-3) Yasa uygulayıcı makamlarla çocuk suçlu arasındaki ilişkiler, daimen çocuğun hukuku statüsüne saygı, refahının geliştirilmesi ve olayın koşulları yüzünden zarar görmemesi esaslarına dayalı olarak düzenlenmelidir.”

9.6. “Polis teşkilatında uzmanlaşma” başlıklı 12’nci maddesinde, “1- Her zaman veya sık sık çocuk suçlularla uğraşan ve çocuk suçlarının önlenmesi ile görevli olan polislerin, özel olarak eğitilmesi ve öğretilmesi gerekir. Bu amaçla, büyük şehirlerde özel polis birimleri oluşturulmalıdır.”

10. Birleşmiş Milletler Tarafından Kabul Edilen Özgürlüğünden Yoksun Bırakılmış Çocukların Korunmasına İlişkin Birleşmiş Milletler Kuralları (Havana Kuralları)’nın;

10.1. Çocuk ceza adaleti sistemi, çocukların haklarının ve güvenliğinin lehinde davranır ve onların fiziksel ve ruhsal sağlıklarına destek olur. (1)

10.2. Bu Kurallar, insan haklarına ve temel özgürlüklere uygun olarak, bütün tutma türlerinin zararlı sonuçlarını bertaraf etme ve çocuğun toplumla bütünleşmesini kolaylaştırma düşüncesiyle, herhangi bir biçimde özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların korunması için Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen asgarî standartları oluşturmayı amaçlamaktadır. (3)

10.3. Özgürlükten yoksun bırakma, çocukların insanî haklarına saygı gösterilmesinin sağlandığı şartlarda ve ortamlarda yerine getirilir. İslah evlerinde tutulan çocukların sağlıklı ve özsaygılı yaşamalarına yardım ve destek olacak, sorumluluk duygularının gelişmesini arttıracak ve toplumun bir üyesi olarak potansiyellerini geliştirmelerinde yardımcı olan davranış ve yeteneklere sahip olmalarını teşvik edecek türden faaliyet ve programlardan yararlanmaları sağlanır. (12)

10.4. Gözaltında olan veya muhakeme devam ederken tutuklu bulunan (“yargılanmamış”) çocuklar masum sayılır ve buna göre muamele görürler. Çocukları tutuklamaktan mümkün olduğu kadar kaçınılır ve istisnai hallerle sınırlı olarak tutuklama kararı verilir. Bu suretle alternatif tedbirlerin uygulanması için her türlü çaba gösterilir. Her nasılsa tutuklama kararı verilmiş ise, soruşturma organları ve çocuk mahkemeleri,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

tutma süresini mümkün olan en kısa süreye indirmek için, bu işlemlerin süratle yapılmasına öncelik verirler. Tutuklu çocuklar, hükümlü çocuklardan ayrı yerlerde tutulur. (17)

10.5. Bir tutuklu çocuk, aşağıda belirtilen Kurallar'a ek olarak masumiyet karinesinin, tutma süresinin uzunluğunun, çocuğun hukukî statüsünün ve içinde bulunduğu şartların gerekleri dikkate alınarak getirilen özel hükümlere uygun olan şartlarda tutulur. Bu hükümler aşağıdaki hakları içerir; ancak bu haklardan ibaret sayılmaz: (a) Çocuklar avukatlık hizmetlerinden yararlanma hakkına sahip olup, ücretsiz adli yardımın sağlandığı hallerde adli yardımdan yararlanmak için başvurabilirler; çocuklar avukatlarıyla düzenli olarak irtibat kurabilirler. Bu tür irtibatın mahremiyeti ve gizliliği korunur; (b) Mümkün olduğu takdirde çocuklara ücret alabilecekleri bir işte çalışma, eğitim ve öğretimlerine devam etme imkânları sağlanır; ancak çocuklar çalışmaya ve eğitim görmeye zorlanamazlar. Çalışma, eğitim veya öğretim görme tutukluluğun sürdürülmesi için bir sebep olamaz. (c) Çocuklar, adalet sisteminin gereklerine aykırı düşmeyecek şekilde dinlenmeleri ve eğlenmeleri için gerekli araçları edinebilir ve bunları kullanabilirler. (18)

10.6. Özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların insan onurunun ve sağlığının gerektirdiği bütün imkân ve hizmetlerden yararlanma hakları vardır. (31)

10.7. Çocukların tutuldukları kurumların planı ve fiziksel çevresi, yatışlı ıslahın rehabilite amacına uygun olarak, çocukların mahremiyetini, duygusal uyarımlarını, akranlarıyla ilişki kurmalarını ve sporla, beden eğitimiyle ve boş zamanlarla ilgili faaliyetlere katılmaya olan ihtiyaçlarını dikkate alır. Çocukların tutuldukları kurumların planları ve yapıları yangın tehlikesini asgariye indirecek ve binalardan güvenli bir biçimde tahliye edilmelerine imkân verecek şekilde yapılır. Yangın çıkması durumunda hemen çalıştırılacak bir alarm sistemi bulunur ve çocukların güvenliğini sağlamak için getirilen usuller ciddi biçimde talim ettirilir. Tutma kurumları, sağlığı tehdit ettiği veya herhangi bir biçimde çocuklar için tehlike oluşturduğu bilinen yerlere kurulamaz. (32)

10.8. Çocukların içinde uyuyacakları yerler, o bölgenin standartları da göz önünde tutularak, genellikle küçük koğuşlardan veya tek kişilik yatak odalarından meydana gelir. Uykuda buldukları saatlerde çocukların korunmalarını sağlamak için tek kişilik odalar ve koğuşlar da dahil, uyuma mekanları düzenli ve aralıklı olarak denetlenir. Her çocuğa bölgesel ve ulusal standartlara uygun ayrı bir yatak temin edilir; çocuğa verilen yatak sağlam ve temiz olur; yatağın temizliğinin korunması için sık sık değiştirilir. (33)

10.9. Tutma kurumlarında her çocuğun fiziksel ihtiyaçlarını mahrem ve temiz bir şekilde ve uygun bir tarzda karşılamasını sağlamasına yetecek sayıda ve uygun yerlerde sıhhi tesis bulunur. (34)

10.10. Kişisel eşya bulundurma, mahremiyet hakkının temel bir unsuru olup, çocukların psikolojik sağlıkları için esastır. Her çocuğun kişisel eşya bulundurma hakkı ve bu eşyaları saklamak için uygun araçlara sahip olma hakkı tam olarak tanınır ve bu haklara saygı gösterilir. Çocuğun taşımak istemediği veya el konulan kişisel eşyaları güvenli bir yerde saklanır. Çocuğun bu eşyalarını gösteren bir liste çocuk tarafından imzalanır. Çocuğun kişisel eşyalarının uygun koşullarda saklanması için gerekli tedbirler alınır. Çocuk salıverildiği zaman, tutulurken harcamasına izin verilen parası ve kurum dışına göndermesine izin verilen eşyası dışında, kurumdaki bütün eşya ve parası kendisine geri verilir. Eğer çocuk bir ilaç alıyorsa veya bulundurduğu anlaşılırsa, sağlık görevlisi bu ilacın nasıl kullanılacağına karar verir. (35)

10.11. Çocukların kendi giysilerini giyme haklarını kullanmaları mümkün olduğu kadar sağlanır. Tutma kurumları her çocuğun sağlığını koruyacak ve hiçbir şekilde onur kırıcı veya küçük düşürücü olmayan,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

iklim şartlarına uygun ve yeterli miktarda kişisel giysilere sahip olmalarını sağlarlar. Tutma kurumundan herhangi bir biçimde çıkarılan veya ayrılan çocuğun kendi giysilerini giymesine izin verilir. (36)

10.12. *Her tutma kurumunda bütün çocuklara normal yemek zamanlarında, beslenme, temizlik ve sağlık standartlarına uygun şartlarda hazırlanan, yeterli kalite ve miktarda sunulan ve mümkün olduğu kadar çocukların dinî ve kültürel gereklerine uygun bulunan yemekler verilir. Her çocuğun istediği her an içebileceği kadar temiz içme suyu bulunur. (37)*

10.13. *Her çocuğun sık sık ve düzenli bir biçimde, kural olarak haftada bir kez ve her ay en az bir kez ailesi ve savunma avukatı tarafından ziyaret edilmeye hakkı olup, bu ziyaretler sırasında çocuğun mahremiyetine, ziyaretçilerle temas kurma ve sınırsız olarak iletişimde bulunma ihtiyaçlarına saygı gösterilir. (60)*

11. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin Çocuğun Yüksek Yararının Birinci Planda Dikkate Alınması Hakkı İle İlgili 14 Numaralı Genel Yorumunda; "III. Taraf Devletlerin yükümlülüklerinin mahiyeti ve kapsamı" başlıklı bölümde;

"14. Madde 3 paragraf 1, taraf Devletlere üç tür farklı yükümlülük getirerek bir çerçeve oluşturmaktadır:
a. Çocuğun yüksek yararının, herhangi bir kamu kurumu tarafından gerçekleştirilecek her girişimde gerektiği gibi içselleştirilmesini ve tutarlı olarak uygulanmasını sağlama yükümlülüğü. Bu söylenen, çocuklar üzerinde doğrudan ya da dolaylı etkisi olan tüm uygulama önlemleri, idari ve yargısal işlemler için özellikle geçerlidir.

b. Çocukları ilgilendiren tüm yargısal ve idari kararların, ayrıca politikaların ve yasal düzenlemelerin, çocuğun yüksek yararının birinci planda dikkate alınarak gerçekleştirildiğini gösterme yükümlülüğü. Yüksek yararın nasıl incelenip değerlendirildiğinin, alınan kararda buna ne ölçüde ağırlık tanındığının anlatılması da buna dahildir.

c. Çocuğun yararının, özel sektörün her kararında ve eyleminde değerlendirilip birinci planda göz önüne alınmasını sağlama yükümlülüğü. Buna, hizmet sunan kuruluşlar, ya da çocuğu ilgilendiren ya da çocuk üzerinde etkili olabilecek kararlar alan diğer herhangi bir özel birim ya da kurum da dahildir.

15. Devletler, bunlara uyulmasını sağlamak üzere, Sözleşme'nin 4 ve 42. maddeleri ile 44. maddenin 6'ncı paragrafına uygun olarak uygulamaya dönük bir dizi önlem almalı ve aşağıdakiler dahil olmak üzere çocuğun yüksek yararının her fiilde birinci planda gözetilmesini sağlamalıdır:

a. İç hukuku ve diğer yasa kaynaklarını madde 3 ve paragraf 1'i içselleştirecek şekilde gözden geçirme ve gerekiyorsa değiştirme ve çocuğun yüksek yararını gözetme gerekliliğinin aşağıda sıralanan her alanda yansıma bulmasını ve uygulanmasını sağlama: tüm ulusal yasalar ve yönetmelikler, olduğu durumlarda il ya da bölge düzeyindeki düzenlemeler, çocuklara yönelik hizmetler veren ya da faaliyetleri çocuklar üzerinde etkili olan özel ya da kamusal kurumların faaliyetlerini yöneten kurallar ve gerek asli bir hak gerekse usul kuralı olarak herhangi bir kademedeki yargısal ve idari işlemler;

b. Politikaların ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde eşgüdümünde ve uygulanmasında çocuğun yüksek yararının gözetilmesi;

c. Çocuğun yüksek yararının kendisini ilgilendiren ya da kendisini etkileyecek tüm uygulama önlemleri, idari ve yargısal süreçlerde içselleştirilip uygulanması hakkının eksiksiz olarak yaşama geçirilmesi için şikayet, telafi ya da tazminat mekanizmalarının ve usullerinin getirilmesi;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

d. Çocukların haklarının yaşama geçmesini sağlamaya yönelik programlara ve önlemlere kaynak tahsis edilirken ve uluslararası yardımlardan veya kalkınma yardımlarından yararlanan etkinliklerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi;

e. Veri toplama, izleme ve değerlendirme işlemlerinde çocuğun yüksek yararının açıkça ifade edilmesi ve gerektiğinde çocuk haklarıyla ilgili konulardaki araştırmaların desteklenmesi; [...].”

Düzenlemeleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ FATMA BENLİ YALÇIN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

12. Kamu Denetçisi tarafından dosya kapsamında yapılan değerlendirme neticesinde, başvuru konusuna ilişkin “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

13. Kurumumuza yapılan başvuruda özetle; Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliği'nde geçici olarak özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların tutulma koşullarının çocuk hakları ve uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi ile avukat görüşme odasında kamera bulunmasına son verilmesi talep edilmiştir.

14. Somut olayın iki ayrı iddia çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Birincisi, geçici olarak özgürlüğünden yoksun bırakılan çocuklar ile avukatları arasında gerçekleştirilen görüşmelerin yapıldığı avukat görüşme odasında kamera bulunmasının avukat-müvekkil görüşmelerinin gizliliğini ihlal edip etmediğinin değerlendirilmesi, ikinci inceleme alanı ise geçici olarak özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların kolluk bünyesinde yer alan çocuk büro amirliğinde tutuldukları ortamların fiziksel ve yapısal koşullarının, çocuk hakları temelinde ulusal ve uluslararası standartlara uygun olup olmadığının tespiti noktasında toplanmaktadır.

15. Ayrıca ulusal insan hakları kurumlarının işlevi yalnızca bireysel başvuruların incelenmesi ile sınırlı olmayıp, aynı zamanda idarenin işleyişine ilişkin iyileştirmeye ihtiyaç duyulan yapısal sorunların tespiti ve insan haklarının korunmasına yönelik sistemsel iyileştirmelerin sağlanmasına katkı sunmayı da kapsamaktadır.

16. Nitekim Venedik İlkeleri'nde ombudsmanlık kurumlarının tavsiye ve raporlar aracılığıyla kamu yönetiminin geliştirilmesine katkı sağlamasının temel işlevlerinden biri olduğu vurgulanmaktadır. Ulusal insan hakları kurumlarının kapalı ortamlarda çocuk haklarının izlenmesine ilişkin olarak yayımlanan uluslararası rehberlerinde benzer bir yaklaşımla, inceleme faaliyetlerinin yalnızca bireysel ihlal iddialarına yanıt vermekle sınırlı kalmaması, aksine çocukların tutuldukları ortamlardaki koşulların bütüncül biçimde değerlendirilmesi, yapısal sorunların ortaya konulması ve elde edilen bulguların politika ve uygulamalara yön verecek şekilde kullanılması gerektiği ifade edilmektedir.¹

17. Dolayısıyla, başvuru hakkında yapılacak olan çocuk odaklı ve çocuğun üstün yararını gözetilen bir değerlendirmenin, geçici olarak özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların kolluk birimlerinde tutuldukları koşullar ile uygulamaların yalnızca somut olay bağlamında değil çocuk haklarına ilişkin ulusal ve

¹ UNICEF, NHRIs and Monitoring Children's Rights in Closed Settings, National Human Rights Institutions Series, Tools to Support Child-Friendly Practices, UNICEF Regional Office for Europe and Central Asia, 2020, s.16-19.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keşif Adresi: kamudeneticilikurumu@hs01.kep.tr

uluslararası standartlar çerçevesinde çocukların üstün yararını gözeten perspektifle, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde (Sözleşme) güvence altına alınan diğer tüm haklar açısından yapılması gerekmektedir.

18. Bu çerçevede, avukat ile çocuk arasındaki görüşmelerin gerçekleştirildiği ortamda kamera uygulamasına ilişkin iddianın ulusal ve uluslararası standartlar göz önünde bulundurularak öncelikle değerlendirilmesi gerekmektedir.

19. İdare tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden, gerekli tedbirlerin ivedilikle alındığı ve avukat görüşme odasında bulunan kameranın kaldırıldığı anlaşılmıştır. Bu yaklaşım Kurumumuzca memnuniyetle karşılanmaktadır. Zira iddia konusu 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 154'üncü maddesinde güvence altına alınan müdafii ile görüşme gizliliği, Anayasa'da düzenlenen özel hayatın gizliliği ve savunma hakkı ile birlikte, çocuk adalet sistemine ilişkin Pekin Kuralları, Havana Kuralları ve ilgili uluslararası standartlar çerçevesinde değerlendirilmelidir.

20. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 154'üncü maddesinde, şüpheli veya sanığın müdafii ile her zaman ve başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebileceği açıkça düzenlenmiş olup, söz konusu görüşmelerin gizliliğinin korunması ceza adalet sisteminin temel güvencelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20'nci maddesinde güvence altına alınan özel hayatın gizliliği hakkı ile 36'ncı maddesinde düzenlenen hak arama hürriyeti ile savunma hakkı birlikte değerlendirildiğinde, bireyin müdafii ile kurduğu iletişimin mahremiyetinin korunmasının anayasal bir gereklilik olduğu anlaşılmaktadır.

21. Birleşmiş Milletler Pekin Kurallarının 7.1.'inci maddesinde çocukların adil yargılanma güvencelerinden yararlanması gerektiği vurgulanmış; Birleşmiş Milletler Havana Kurallarının 18 ve 60'ıncı maddelerinde, özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların insan onuruna uygun koşullarda tutulmaları ve hukuki yardım ile müdafiiye erişimlerinin sağlanması ve müdafileri ile irtibatlarında mahremiyetin ve gizliliğin korunması gerektiği düzenlenmiştir.

22. Bu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, çocukların müdafileri ile gerçekleştirdikleri görüşmelerin gizliliğinin korunmasının ve bu görüşmelerin çocuğun kendini güvende hissedebileceği bir ortamda yapılmasının ulusal ve uluslararası standartların temel unsurlarından biri olduğu anlaşılmaktadır.

23. Nitekim başvuruya konu yerin özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların geçici olarak tutuldukları çocuk büro amirliği olması, dosyanın incelenmesi sürecinde çocuk odaklı ve özel bir inceleme metodolojisinin benimsenmesini gerekli kılmaktadır. Nitekim gerek 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nde çocuklara özgü düzenlemeler gerekse Birleşmiş Milletler Pekin Kuralları ile Havana Kuralları gibi uluslararası metinler çocukların ceza adalet sistemi içerisindeki konumları itibarıyla yetişkinlere kıyasla daha kırılgan ve hakların etkili biçimde korunması için özel güvencelere ihtiyaç duyulan bireyler olduklarını vurgulamakta, bu nedenle çocuklara özgü güvencelerin sağlanması öngörülmektedir.

24. Bu itibarla, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Kurumumuza iletilen 18.02.2026 tarih ve E-29367668-61226-2026021811131906337-21222 sayılı cevabi yazı eklerinde yer verilen *"09.07.2025 tarih ve 2025070911421680079 sayılı Fatih Çocuk Büro Amirliğindeki fiziki ve usuli eksikliklerin giderilmesi konulu yazının Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğüne ulaşması akabinde İlçe Emniyet Müdürünün ilgili büro amirliklerine vermiş olduğu yazıda belirtilen eksikliklerin giderilmesi talimatları doğrultusunda, ivedi bir şekilde Avukat görüşme Odasındaki Kamera Bilgi Teknolojileri Büro Amirliği görevlilerince söküldüğü tutanağın tanzim edildiğinin anlaşıldığı"* açıklaması ile birlikte ilgili tutanak,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

fotoğraf ve kamera incelemelerinden idare tarafından mevcut durumda avukat ile çocuk arasındaki görüşmelerin yapıldığı ortamda kamera bulundurulmadığı ve başvuru sonrasında gerekli tedbirlerin ivedilikle alındığına dair belgelerin gönderildiği anlaşılmaktadır. Kamera uygulamasının yürürlükte olduğu önceki dönem bakımından söz konusu uygulamanın müdafii ile görüşmelerin gizliliği ile çocuğun kendisini güvende ve serbest hissedebileceği uygun görüşme ortamlarının sağlanması gerekliliğiyle uyuşmadığı görüldüğünden, bundan sonra benzer uygulamaların tekrarına mahal verilmemesi amacıyla, müdafii ile görüşmelerin gizliliğini ve çocuğun kendisini güvende hissedebileceği uygun görüşme ortamlarının sağlanmasını güvence altına alacak idari düzenlemelerin yapılması hususunda gerekli özenin gösterilmesi önerilmektedir.

25. Ayrıca başvuruda yer verilen diğer iddiaların da çocuk hakları ve çocuk adalet sistemine ilişkin ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde, özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların geçici olarak tutuldukları alanların fiziksel koşulları, ısınma ve havalandırma imkânları ile çocuk dostu ortamların sağlanması bakımından çocukların iyi olma hali ile çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde incelenmesi gerekmektedir.

26. Özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların tutuldukları ortamların, yalnızca asgari fiziksel ihtiyaçları karşılayan alanlar olarak değil, çocukların kırılabilirlikleri ve psikososyal ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenmesi gereken özel alanlar olduğu ulusal ve uluslararası çocuk hakları standartlarında kabul edilmektedir.

27. Nitekim Birleşmiş Milletler Havana Kuralları'nda çocukların yeterli doğal ışık, havalandırma, uygun hijyen koşulları ve insan onuruna uygun fiziksel ortamlar içinde tutulmaları gerektiği belirtilmektedir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi tarafından kabul edilen Genel Yorum No.24'te, özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların tutuldukları ortamların çocuk dostu bir yaklaşımla düzenlenmesi ve bağımsız mekanizmalar tarafından düzenli olarak izlenmesinin çocuk haklarının korunması bakımından önem taşıdığı vurgulanmaktadır.² Ayrıca, Komite'nin Türkiye'ye ilişkin son sonuç gözlem raporunda da, çocuk adalet sisteminin çocuk hakları odaklı biçimde güçlendirilmesi, çocukların tutulma koşullarının uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi ve çocuklarla çalışan profesyoneller arasında kurumsal işbirliğinin geliştirilmesi yönünde tavsiyelerde bulunulmuştur.³

28. Benzer nitelikte, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT) standartlarında da polis gözetiminde tutulma halinin kural olarak kısa süreli bir özgürlükten yoksun bırakma tedbiri olduğu kabul edilmekle birlikte, bu durumun kişilerin tutuldukları ortamlarda sağlanması gereken asgari fiziksel ve maddi koşulları ortadan kaldırmadığı belirtilmektedir. CPT tarafından polis nezarethanelerine ilişkin ortaya konulan standartlarda, tutulma alanlarında yeterli aydınlatma ve havalandırmanın sağlanması, tercihen doğal ışığa erişim imkanının bulunması, kişilerin dinlenebilecekleri uygun alanların oluşturulması, hijyen koşullarının sağlanması ve temel ihtiyaçlara erişim imkanlarının güvence altına alınmasının önem taşıdığı ifade edilmektedir.⁴ Bununla birlikte, çocukların kolluk gözetiminde buldukları süreçlerde özel bir kırılabilirlik içerisinde buldukları belirtilmekte; bu nedenle çocukların özgürlüğünden yoksun bırakıldığı durumlarda

² Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İhtiyari Protokoller, Usul Kuralları ile Çocuk Hakları Komitesi Genel Yorumları, Genel Yorum No. 24: "Çocuk Adalet Sisteminde Çocuk Hakları", 2019, s. 30-32, erişim adresi

<https://www.unicef.org/turkiye/media/17931/file/CHDS%20ve%20C4%B0htiyari%20Protokoller%20Usul%20Kurallari%20ile%20Cocuk%20Haklari%20Komitesi%20Genel%20Yorumlari.pdf.pdf> (Erişim Tarihi: 5 Mayıs 2026).

³ BM Çocuk Hakları Komitesi, Türkiye'nin Birleştirilmiş Dördüncü ve Beşinci Raporlarına İlişkin Nihai Gözlemler, CRC/C/TUR/CO/4-5, 2 Haziran 2023, Türkçe çeviri için bkz. https://epi-turkiye.net/web/wp-content/uploads/2023/06/CRCCTURCO4-5_52894_TUR-Revize-14.6.23.pdf (Erişim Tarihi: 5 Mayıs 2026)

⁴ Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT), The CPT Standarts, CPT/Inf/E (2002) 1-Rev.2015.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keşif Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

ek güvencelerden yararlanmalarının gerekli olduğu vurgulanmaktadır. Bu yaklaşım çocukların tutulma koşullarına ilişkin değerlendirmelerin yetişkinlerden farklı olarak çocuk odaklı ve hak temelli bir standart çerçevesinde ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.⁵

29. Başvuru konusu somut olay bakımından, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Kurumumuza iletilen 18.02.2026 tarih ve E-29367668-61226-2026021811131906337-21222 sayılı cevabi yazı eklerinde yer verilen, “büro amirliği nezarethanesinde her bir bölümde 3 er çocuğun kalabileceği kadar alan bulunduğu; büro amirliği nezarethane bölümünde yalnızca savcı talimatına istinaden gözaltı kararı verilen çocuklar yine savcı talimatına uygun sürelerde (en fazla 24 (yirmi dört) saat gözaltı süresi) bekletildiği ve bu süre zarfında çocukların temel ihtiyaçlarının görevlilerce ivedilikle karşılandığı” “09.07.2025 tarih ve 2025070911421680079 sayılı Fatih Çocuk Büro Amirliğindeki fiziki ve usuli eksikliklerin giderilmesi konulu yazının Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğüne ulaşması akabinde İlçe Emniyet Müdürünün ilgili büro amirliklerine vermiş olduğu yazıda belirtilen eksikliklerin giderilmesi talimatları doğrultusunda, çocukların geçici bekletildiği muhafaza odasının büyütüldüğü; çocukların rahat oturabileceği, dinlenebileceği yeni koltuklar eklendiği, duvar, zemin, tavanın yenilendiği aydınlatmanın güçlendirildiği yeni havalandırma açıklığı eklenip, daha modern bir görünüm ve çocuklar için daha konforlu bir alan tahsis edildiği; nezarethane bölümünde kış aylarında çocukların soğukta beklediği iddiası üzerine geriye dönük ısıtma sistemi arıza kaydıyla alakalı herhangi bir yazışma yapıp yapılmadığının kontrol edildiği; herhangi bir arızanın gerçekleşmediği peteklerin çalıştığı, İnşaat Emlak Şube Müdürlüğü kadrosunda görevli makine mühendisi tarafından ısıtma sisteminin yeniden kontrol edildiği ve herhangi bir olumsuzluk olmadığına dair raporun tanzim edildiği; nezarethanede gözaltına alınan çocukların üşümeleri için bulunan battaniyelere ilave battaniyelerin temin edildiği; başvuru yazısında belirtilen fiziki ve usuli eksikliklerin yazı ulaşır ulaşmaz ilgili birimler tarafından giderildiği hususlarının tespit edildiği” açıklamaları ile idare tarafından gönderilen bilgi ve belgeler ile fotoğraf ve kamera kayıtlarının incelenmesi neticesinde, Kurumumuz bilgi-belge yazısı sonrasında çocuk bekleme alanında havalandırma imkânlarının artırıldığı, oturma alanlarının iyileştirildiği ve çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çeşitli tedbirlerin alındığı anlaşılmış olup, söz konusu iyileştirme çalışmaları memnuniyetle karşılanmıştır.

30. Zira çocukların bulunduğu mevcut fiziksel koşulların çocuk dostu adalet sistemi bakımından bütüncül bir standartlaşma ihtiyacını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda somut başvuru açısından, doğal ışığa erişim, çocuklara uygun oturma ve dinlenme alanlarının niteliği, çocukların tuvalet ve benzeri temel ihtiyaçlara doğrudan erişim imkânı bulunup bulunmadığı ya da ihtiyaçların karşılanması bakımından çağrı butonu ve benzeri mekanizmaların oluşturulup oluşturulmadığı gibi hususların tek tek yeterlilik değerlendirmesi kapsamında incelenmesinden ziyade, çocukların kolluk birimine getirildikleri andan ayrıldıkları ana kadar geçen sürece ilişkin güvencelerin çocuk odaklı ve hak temelli bir yaklaşımla önceden belirlenmiş, açık, öngörülebilir bir standart usuller çerçevesinde belirlenmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

31. Bu yöndeki çalışmalarda çocukların özgürlüğünden yoksun bırakıldığı ortamlara ilişkin ek güvencelerin yalnızca fiziksel koşullarla sınırlı olmadığı, çocukların kendini güvende hissedebileceği, temel ihtiyaçlarına erişebileceği, personel yaklaşımına bağlı belirsizliklerin en aza indirildiği ve çocuk dostu adalet ilkeleriyle uyumlu, uzmanlaşmış personel ve bağımsız izleme açısından ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu kapsamda, çocukların geçici tutuldukları kolluk gözetimindeki geçici alanlara ilişkin usul ve uygulamaların

⁵ Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT), 24th General Report of the CPT, (2025) 1.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

ilgili kamu kurumları, ulusal insan hakları kurumları ve çocuk alanında çalışan uzman paydaşlarla işbirliği içerisinde hazırlanacak bütüncül standartların oluşturulmasının, çocuk adalet sisteminin güçlendirilmesi bakımından oldukça önem taşıdığı değerlendirilmektedir. Çocuk Hakları Komitesi tarafından da Türkiye'ye ilişkin olarak son yayımlanan gözlem raporunda da bağımsız izleme mekanizmaları ile barolar, ulusal insan hakları kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliğinin güçlendirilmesinin önemine dikkat çekilmektedir.⁶

32. Nitekim çocukların geçici olarak tutuldukları alanlara ilişkin geliştirilecek usul ve uygulamalar ile kurumsal ölçekte standartlaşma sağlanması ile yalnızca kolluk gözetimindeki kapalı alanlarda geçici süreli bir şekilde tutulan çocuklara ek güvenceler sağlanmayacak, kolluk görevlileri bakımından da görev ve sorumlulukların daha öngörülebilir ve kolaylaştırıcı hale gelmesine katkı sunacaktır. Bu noktada özgürlüğünden yoksun bırakılan çocukların tutuldukları alanların herhangi bir güvenlik zafiyetine neden olmaksızın belirli aralıklarla bağımsız ve çok paydaşlı mekanizmalar tarafından izlenmesinin, çocukların tutuldukları ortamların belirli periyotlarla gözden geçirilmesine yönelik izleme ve değerlendirme mekanizmaları ile güçlendirilmesinin, şeffaflık, hesap verebilirlik ve çocuk haklarının korunması bakımından idareye katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

33. Ayrıca, başvuruda çocukların tutulma koşullarına ilişkin yer alan taleplerin, çocukların üstün yararının korunmasına katkı sunmayı amaçladığı görülmekte olup, ilgili idare ile işbirliğine açık bir biçimde yürütülen söz konusu girişimler Kurumumuzca memnuniyetle karşılanmıştır. Çocukların özgürlüğünden yoksun bırakıldığı ilgili kolluk birimlerine ilişkin standartların geliştirilmesi sürecinde yalnızca kolluk görevlilerinin değil, çocuk alanında çalışan barolar ve avukatlara da önemli görevler düşmektedir. Bu bağlamda avukatların da özel eğitimlerden geçirilmesinin önemli olduğu anlaşılmaktadır. Çocuk hakları ve çocuk adalet sistemine ilişkin özel usul ve standartların geliştirilmesi, çocuklarla çalışan avukatlara yönelik çocuk hakları, çocuk dostu adalet ilkeleri ve ulusal ve uluslararası standartlar konusunda sürekli meslek içi eğitim programlarının yaygınlaştırılarak, çocuklarla gerçekleştirilen görüşmelerde çocuk hakları temelli yaklaşımın güçlendirilmesi ve ilgili standartların oluşturulması süreçlerine kurumsal katkı sunulması ve çocuklarla gerçekleştirilen görüşmeler sırasında fiziksel koşulların, çocuk dostu yaklaşım ilkelerinin ve çocukların temel hak güvencelerine erişim süreçlerinin bütüncül bir biçimde değerlendirilerek tespit edilen hususların ilgili kurumlarla işbirliği içinde yapısal iyileştirmelere katkı sağlayacak şekilde ele alınmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

34. Kurumumuzca yapılan değerlendirmeler neticesinde,

34.1. Kurumumuzun bilgi ve belge talebimize istinaden verilen cevaplar kapsamında, kameraların kaldırıldığına dair tutanak ve fotoğrafların yer gönderilmesi, Fatih Çocuk Büro Amirliğindeki fiziki ve usuli eksikliklerin giderilmesi konulu yazı sonrası çocukların geçici bekletildiği muhafaza odasının büyütülüp, zemin, tavanın yenilenip aydınlatmanın güçlendirilmesi, yeni havalandırma açıklığı eklenip, yeni eşyaların alınması, kış aylarında çocukların soğukta beklediği iddiası üzerine çalışma yapılması ve güçlendirilmesi ve bu suretle çocukların tutulma koşullarının iyileştirilmesine ve çocuk dostu yaklaşımın güçlendirilmesine yönelik tedbirlerin alınmış olmasının memnuniyet verici olduğu değerlendirilmiştir. Söz konusu iyileştirmelerin yalnızca somut başvuruya özgü tedbirler ile sınırlı kalmayıp idarenin uygulama birliğini güçlendirecek ve çocuk hakları temelli koruma mekanizmalarının kurumsal düzeyde geliştirecek yapısal düzenlemeler ile desteklenmesinin önem taşımaktadır.

⁶ BM Çocuk Hakları Komitesi, Türkiye'nin Birleştirilmiş Dördüncü ve Beşinci Raporlarına İlişkin Nihai Gözlemler.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

34.2. Çocukların geçici olarak özgürlüklerinden yoksun bırakıldıkları kolluk birimlerine ilişkin fiziksel koşullar, müdafî ile görüşme usulleri, mahremiyet güvenceleri, çocuk dostu ortamların oluşturulması, güvenlik zafiyeti oluşturmayacak şekilde bağımsız izleme mekanizmalarının güçlendirilmesi ve çocuk adalet sisteminde kurumlar arası işbirliğinin geliştirilmesine yönelik hususların, çocuk hakları alanındaki ulusal ve uluslararası standartlar ile Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi tarafından Türkiye'ye ilişkin yayımlanan nihai gözlem raporunda yer verilen tavsiyeler doğrultusunda bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, çocukların kolluk gözetiminde tutuldukları alanlara ilişkin usul, standart ve uygulamaların mevzuat ve politika düzeyinde açık biçimde belirlenmesi, çocuk hakları temelli bir izleme ve uygulama sisteminin oluşturulması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

35. İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği'nin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde yer verilmiştir. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; başvurunun incelenmesi ve araştırılması kapsamında, Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin İdare tarafından süresi içerisinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, böylece "kararların gerekçeli olması ve makul sürede karar verme" ilkelerine uygun davranıldığı anlaşılmaktadır. Çocukların kolluk gözetiminde geçici olarak özgürlüğünden yoksun bırakıldıkları alanlara ilişkin olarak idare tarafından bilgi belge talep yazımız akabinde ivedilikle kameralar ve bulunan ortamlara ilişkin iyileştirme çalışmaları ve çocuk dostu yaklaşımın güçlendirilmesine yönelik dostane çözüm yaklaşımı ile alınan tedbirler memnuniyetle karşılanmıştır.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

36. 6328 sayılı Kanunun 21. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden arta kalan sürede görevli ve yetkili mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliğinin kamera kaydının sonlandırılması ve fiziki koşullarının ve avukat-çocuk görüşme odasının çocuk hakları standartları ile uyumlu hale getirilmesi talebi bakımından idarenin gerekli işlemleri ivedilikle tesis etmiş olması nedeniyle başvurunun **DOSTANE ÇÖZÜMÜNE,**

Çocukların kolluk gözetiminde geçici olarak özgürlüğünden yoksun bırakıldıkları alanlara ilişkin uygulamaların çocuk hakları temelli, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir sistem çerçevesinde kurumsal standartlara bağlanmasını teminen çocukların geçici olarak tutuldukları kolluk birimlerine ilişkin fiziksel koşulların iyileştirilmesi, müdafî ile görüşmelerin yasal güvencelere uygun olarak gerçekleştirilmesi, mahremiyetin güvence altına alınması, çocuk dostu ortamların oluşturulması, bağımsız izleme ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve çocuk adalet sisteminde kurumlar arası işbirliğinin geliştirilmesine yönelik standart ve usullerin Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin tavsiyeleri ile uluslararası

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keşif Adresi: kamudeneticiligikurumu@hs01.kep.tr

çocuk hakları standartları doğrultusunda, ulusal insan hakları kurumları, barolar, çocuk alanında çalışan uzmanlar ve ilgili kamu kurumlarının katılımı ile bütüncül bir yaklaşımla hazırlanması ve uygulanması hususunda **EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanununun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin, otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAŞVURAN VEKİLİNE** ve **EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisine karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: ef56-3088-a412

Belge Doğrulama Adresi: <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/>

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

Keş Adresi: kamudeneticilikurumu@hs01.kep.tr

